

30. Automatinis sandorių užsienio valiuta sudengimas

Automatinis sandorių užsienio valiuta sudengimas. Šioje instrukcijoje pateikiamas veiksmų sistemoje aprašymas, kuriuos atlikus automatiškai sudengiami dokumentai, užregistruoti užsienio valiuta.

Pagal 22 – ojo VAS 4 straipsnį visi sandoriai užsienio valiuta turi būti apskaitomi finansinės atskaitomybės valiuta pagal sandorio dienos valiutos kursą. Visi pirkimai, pardavimai, mokėjimai apskaitoje registruojami finansinės atskaitomybės valiuta (eurais) taikant dokumento datai galiojusį atitinkamos valiutos kursą.

Pavyzdžiui:

Įmonė A pateikė įmonei B 2017 m. gegužės 14 dieną PVM sąskaitą faktūrą už paslaugas 1000 GBP. Tą dieną GBP valiutos kursas buvo 1,1822007850 eur. Sistemoje, Pirkimų ir pardavimų modulyje, skiltyje pirkimai, registruojamas naujas pirkimas (detalią pirkimo registravimo instrukciją rasite [čia](#)). Nurodoma data, pasirenkama valiuta GBP. Detalėse nurodoma suma užsienio valiuta. Operacija tvirtinama. Apskaitoje registruojama:

Debetas Sąnaudos + Pirkimo PVM (jei objektas apmokestinamas PVM) 1182,20 EUR

Kreditas Skola partneriui 1182,20 EUR

Nr.	Pavadinimas	Produkto tipas	Op. kiekis	Op. kaina	PVM tarifas	Suma be PVM	PVM suma	Suma su PVM	PVM suma (EUR)	Savikainos suma (EUR)
1	Testinis produktas	Paslauga	1,000	1 000,0000	21,00% 244111	826,45	173,55	1 000,00	205,17	977,83
						Σ = 826,4500	Σ = 173,5500	Σ = 1 000,0000	Σ = 205,1700	

2017 metų liepos 16 dieną įmonė A apmokėjo įmonei dalį skolos – 450 GBP iš banko sąskaitos, kur valiuta Didžiosios Britanijos svarai sterlingai. Sistemoje, Mokėjimų modulyje, skiltyje Bankų sąskaitos/kasos atveriami reikiama GBP valiutos banko sąskaita ir jos skiltyje Mokėjimai kuriamas Naujas pinigų išmokėjimas. Pinigų išmokėjime dokumente nurodoma data, ID numeris, pasirenkamas partneris, apačioje spaudžiama Pridėti -> Sąskaitą, iš sąrašo parenkama 1 punkte sukurta pirkimo sąskaita. Pridėjus sąskaitą, apmokėjimo stulpelyje nurodoma apmokėjimo suma 450, spaudžiama Atnaujinti pagrindinės informacijos laukus.

Tipas	Aprašymas	Data	Apmokėti iki	Suma	Neapmokėta suma	Apmokėjimo suma
Sąskaita	GBP-01	2017-05-14	2017-08-31	1 000,00	1 000,00	450,00
				1000,0000		450,00

Dokumentas tvirtinamas. Tvirtinimo metu sudengiama dalis skolos ir sistemoje automatiškai registruojama valiutų kursų įtaka:

Debetas Skola partneriui 511,46 EUR (2017 07 16 GBP valiutos kursas 1,1365832036, tai 450 GBP = 511,46)

Kreditas Bankas 511,46 EUR

Ir registruojamas valiutos kurso svyravimo įtaka, kuri susidarė 450 GBP palyginus jų vertę pirminio įsigijimo registravimo metu pagal tada galiojusį GBP kursą (2017 gegužės 14 d. GBP valiutos kursas buvo 1,1822007850 eur., tai 450 GBP buvo lygu 531,99 EUR, 2017 metų liepos 16 dieną GBP valiutos kursas buvo 1,1365832036, tai 450 GBP = 511,46). Susidarė 20,53 EUR skirtumas, kuris turi būti registruojamas apskaitoje. Sistema šį skirtumą paskaičiuoja ir užregistruoja automatiškai tvirtinant pinigų išmokėjimą. Automatiškai sukuriama apskaitos kvitas, kurį rasite modulyje Apskaita skiltyje Verslo operacijų pranešimai (filtro pagalba, įvedus mokėjimo numerį paieškoje, rezultate galime rasti dokumentą GBP-01/BI-004-00000007 ir šalio jo esantį Ūkinės operacijos Nr., kurį paspaudus galima matyti sukurtus apskaitos įrašus, sumą).

Debetas Skola partneriui 20,53 EUR

Kreditas Teigiama valiutų kursų pokyčio įtaka 20,53 EUR

Statusas	Mokėjimo paskirtis	Dokumento tipas	Dokumento nr.	Dokumento data	Ūkinės operacijos Nr.	Storno
Apdorotas			GBP-01/BI-004-00000007	2017-07-16	00006197	
Apdorotas	Partneris	P pinigų išmokėjimas per banką	BI-004-00000007	2017-07-16	00006198	

2017 metų rugsėjo 19 dieną įmonė A apmokėjo įmonei likusią skolos dalį 550 GBP (1000 GBP -450 GBP) eurai. Sistemoje, Mokėjimų modulyje, skiltyje Bankų sąskaitos/kasos atveriamą reikiama euro valiuta banko sąskaita ir jos skiltyje Mokėjimai kuriamas Naujas pinigų išmokėjimas. Pinigų išmokėjime dokumente nurodoma data, ID numeris, pasirenkamas partneris. Pirkimo sąskaitos pridėti čia nepavyks, nes mokėjimo valiuta nesutampa su sąskaitos valiuta. Dėl to mokėjimo suma įrašoma lange Suma rankiniu būdu. Dokumentas tvirtinamas. Apskaitoje registruojama:

Debetas Skola partneriui 650,21 EUR

Kreditas Bankas 650,21 EUR

Tam, kad operaciją užregistruotumėme iki galo BŪTINA eiti į modulį mokėjimai, skiltį skolų dengimas ir sudengti atliktą mokėjimą su likusia neapmokėta pirkimo sąskaitos dalimi. Rankinis dengimas reikalingas dėl to, kad mokėjimo metu naudojamos skirtingos valiutos, todėl skirtingų valiutų operacijos dengiamos atskirai Skolų dengimų lange. Sudengus skirtingų valiutų dokumentus, Apskaita -> Buhalterinės pažymos, sukuriama dvi buhalterinės pažymos, kurios sudengia buvusią skolą. Dengimo metu sistema pateikia užklausimą "Ar dengimo metu taikyti vėlesnio dokumento kursą?". Labai svarbu įvertinti operacijos turinį – ar reikia registruoti valiutos kurso svyravimo įtaką. Pasirinkus Taip – dengimo metu bus traktuojama, kad taikomas vėlesnio dokumento datos kursas. Pasirinkus N – bus taikomas ankstesnio dokumento datos kursas. Pateiktu pavyzdžiu sumokėta suma buvo atsižvelgiant į pirkimo dokumento kursą, todėl sistemos pateiktame pranešime reikėtų spausti Ne. Bus pritaikytas pirkimo sąskaitos dienos kursas. Valiutos kurso svyravimo įtaka apskaitoje nebus užregistruota. Jei sumokama

suma būtų atsižvelgiant į mokėjimo dienos kursą (2017 metų rugsėjo 19 dieną GBP kursas buvo 1,126379, tai 550GBP būtų lygu 619,51 Eur.), tada išmokėjimo metu išmokama suma eurais būtų 619,51 eur., ir dengimo metu pateiktame sistemos pranešime reikėtų rinktis Taip – sistemoje automatiškai susidengtų skolos likutis ir būtų užregistruota valiutos kurso svyravimo įtaka.

Jei apmokama skola įmonei, kuriai buvo atliktas valiutinis perskaičiavimas, kaip to reikalauja 22 – ojo VAS 7 straipsnis, skolos apmokėjimo metu valiutos nuokrypis skaičiuojamas atsižvelgiant į atliktą valiutinį perskaičiavimą, kaip to reikalauja 22 – ojo VAS 11 straipsnis. Po visų atliktų operacijų skolos įmonei nebeliks.

Pavyzdyje pateikiama situacija, kai užsienio valiuta yra užregistruotas Pirkimas, tačiau lygiai tokia pati operacijų registravimo eiga yra tada, kai registruojamas pardavimas užsienio valiuta: pinigų gavimo metu (jei apmokėjimas sandorio valiuta) pridedama pardavimo sąskaita (atitinkamai pažymėjus paklausimą dėl kurso datos taikymo); pinigų gavimo metu (jei apmokėjimas sistemine valiuta) reikia eiti į mokėjimai -> skolų dengimas ir sudengti šias operacijas.

SVARBU:

! Jei abi dengiamos užregistruotos operacijos yra užsienio valiuta – buhalterinės pažymos dengimo metu nesukuriamos, tačiau Valiutinių perskaičiavimų paieškoje galite matyti apskaičiuotą valiutinio kurso svyravimo įtaką, o Apskaita -> verslo operacijų pranešimai paieškoje įvedę mokėjimo numerį, galite rasti skirtingų valiutų dengimo apskaitos kvitą. Atsidarę kvitą matysite, kaip valiutos kurso svyravimo įtaka buvo užregistruotas apskaitoje.

! Jei atsirado poreikis taisyti mokėjimą arba pirkimą/pardavimą – stornuojant vieną iš šių dokumentų automatiškai bus nustornuotos ir dengimo metu sukurtos buhalterinės pažymos bei paskaičiuota ir užregistruota valiutos kurso svyravimo įtaka. Dengiant pirkimą ir mokėjimą iš naujo bus sukuriamos naujos skirtingų valiutų dengimo pažymos ir iš naujo registruojama valiutos kurso svyravimo įtaka į didžiąją knygą.

! Jei atšaukiate dengimą mokėjimo ir pirkimo/pardavimo – automatiškai bus nustornuotos ir dengimo metu sukurtos buhalterinės pažymos bei paskaičiuota ir užregistruota valiutos kurso svyravimo įtaka. Dengiant pirkimą ir mokėjimą iš naujo bus sukuriamos naujos skirtingų valiutų dengimo pažymos ir iš naujo paskaičiuota ir užregistruota valiutos kurso svyravimo įtaka į didžiąją knygą.